

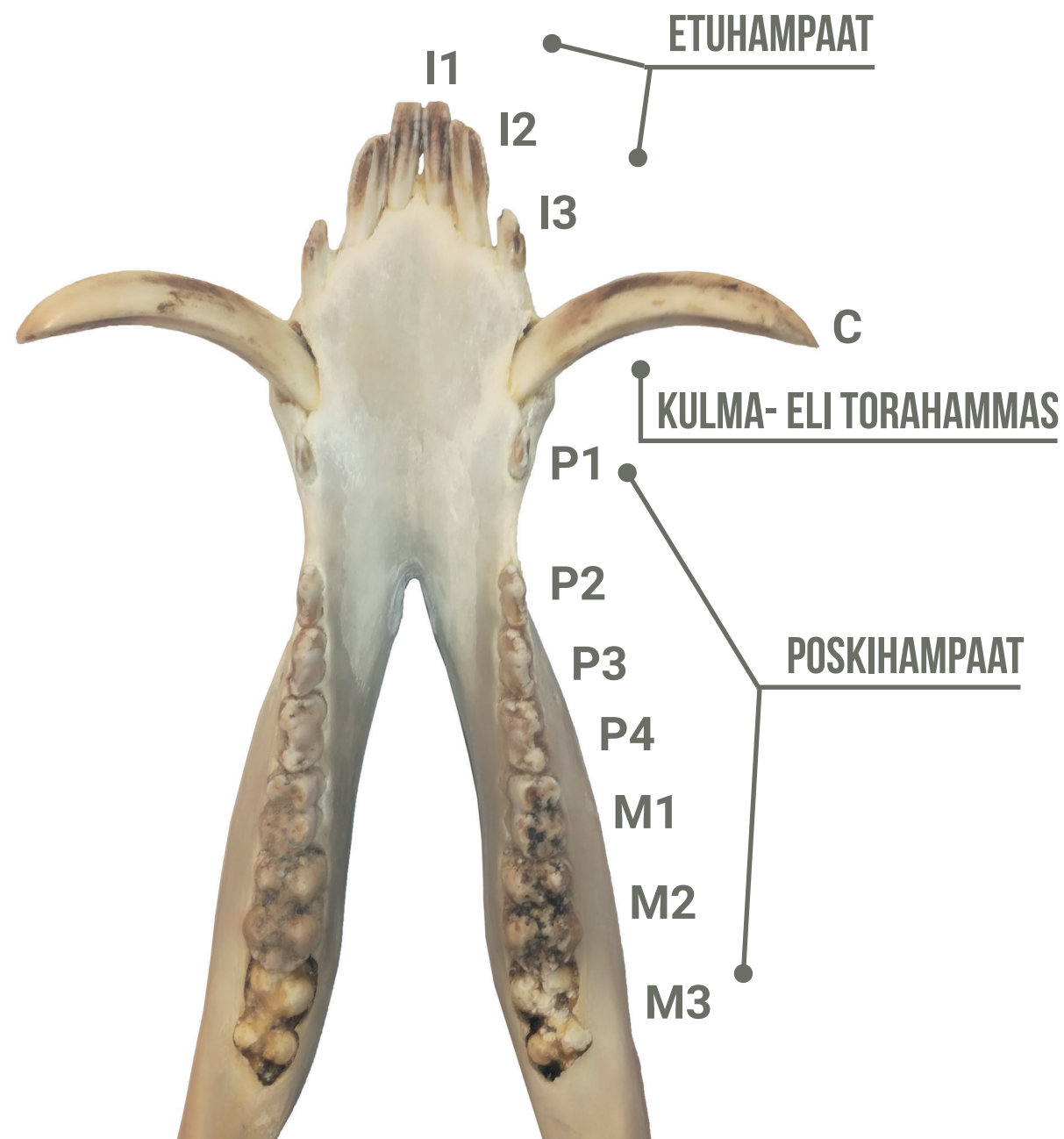

VILLISIAN IÄNMÄÄRITYS

TUNNISTA SAMANA VUONNA SYNTYNYT PORSAS, YLIVUOTINEN JA YLI 2-VUOTIAS VILLISIKA

PYSYVÄT ALAHAMPAAT

- Villisian iänmääritys perustuu hammaskehitykseen eli maitohampaiden vaihtumiseen pysyviksi hampaiksi.
- Alaleuan kaikki maitohampaat ovat vaihtuneet pysyviksi noin kahden vuoden iässä. Alahampaiden perusteella ikä on määritettävissä muutaman kuukauden tarkkuudella kahteen ikävuoteen saakka.
- Saaliista on melko helposti eroteltavissa samana vuonna syntyneet porsaas, ylivuotiset ja yli 2-vuotiaat eläimet.
- Ikää määrittäessä kannattaa ensimmäisenä tarkastella alaetuhampaiden kehitystä. Tukea iänmääritykseen saa alaposkihampaita tarkastelemalla.

Aikuisten villisikojen iänmääritystä ei tässä ohjeessa käsitellä.

Ohjeessa maitohampaita merkitään pienellä kirjaimella (esim. i) ja pysyviä hampaita isolla (esim. I).

VILLISIAN IÄNMÄÄRITYS

ALAETUHAMPAIDEN KEHITYS

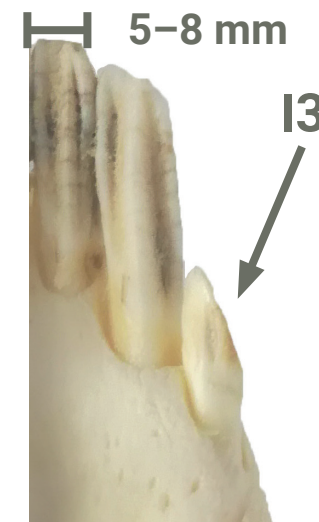

MAITOHAMPAITA

ALAETUHAMPAAT

Maitohampaat ovat poikkileikkaukseltaan pyöreähköt, hieman kellertävät ja leveydeltään 3–5 mm. Laitimmainen etuhammas (i3) on ohut ja melko tasapaksu.

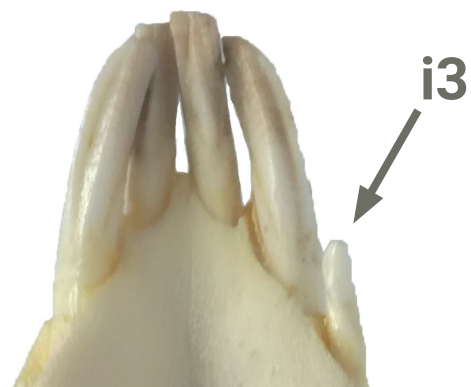
Pysyvät hampaat ovat varsinkin kärjestään maitohampaita litteämpiä ja leveämpiä. Hammasluu on maitohampaita vaa-leampaa. Pysyvien hampaiden leveys on 5–8 mm. Laitimmai-nen etuhammas (I3) on tyveltään maitohammasta leveämpi ja kapenee ulkosyrjältään selvästi hampaan kärkeä kohti.

PYSYVIÄ HAMPAITA

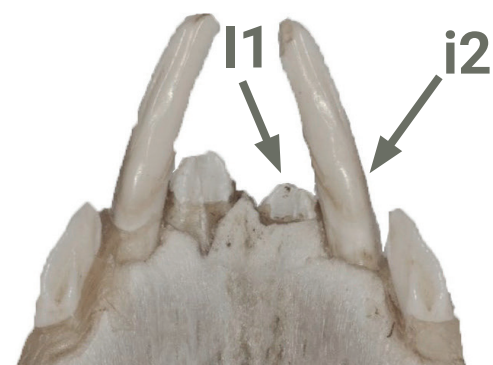

ALAETUHAMPAIDEN KEHITYS

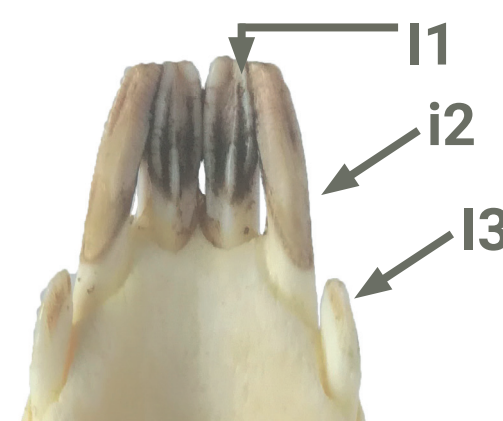
N. 6 KK

Noin 6 kuukauden ikäisellä por-saalla kaikki hampaat, i3 mukaan lukien, ovat maitohampaita. Kuvan yksilöltä puuttuu vasem-manpuoleinen i3.

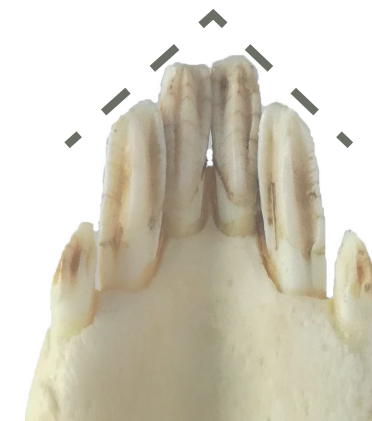
13–15 KK

13–15 kuukauden ikäisellä villi-sialla pysyvät keskimmäiset etu-hampaat (I1) ovat juuri alkaneet kasvaa. Toiset etuhampaat (i2) ovat vielä maitohampaita.

15–16 KK

15–16 kuukauden ikäisellä vil-lisialla laitimmaiset (I3) ja kes-kimmäiset (I1) etuhampaat ovat vaihtuneet pysyviksi. Ainoas-taan toiset etuhampaat (i2) ovat vielä maitohampaita.

18–20 KK

18–20 kuukauden ikäisellä villisialla kaikki alaetuhampaat ovat vaihtu-neet pysyviksi. Toiset etuhampaat (I2) eivät ole vielä kasvaneet täyteen mittaansa, vaan ovat keskimmäisiä etuhampaita (I1) lyhyemmät.

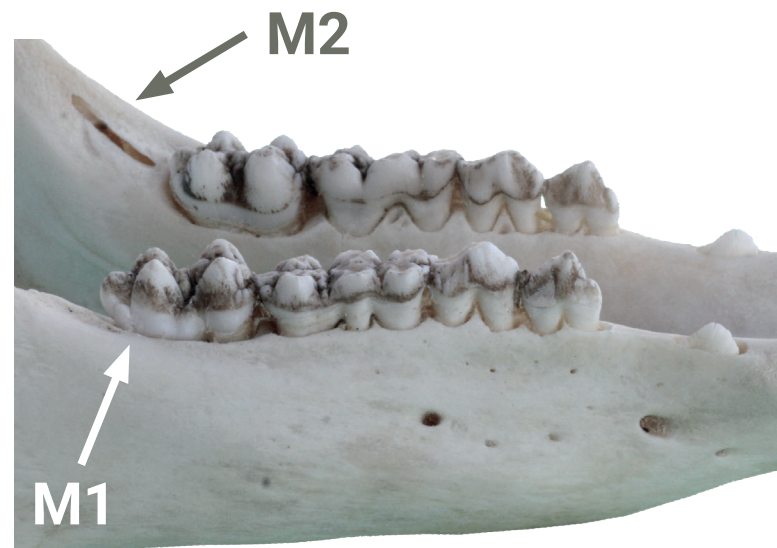
21–24 KK

Noin kaksivuotiaalla villisialla kaikki etuhampaat ovat pysyviä hampaita ja täydessä mitassaan.

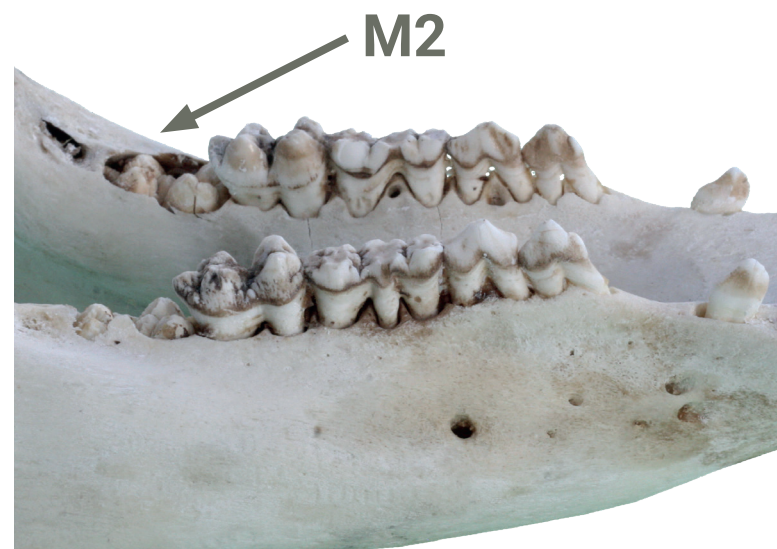
VILLISIAN IÄNMÄÄRITYS

ALAPOSKIHAMPAIDEN KEHITYS

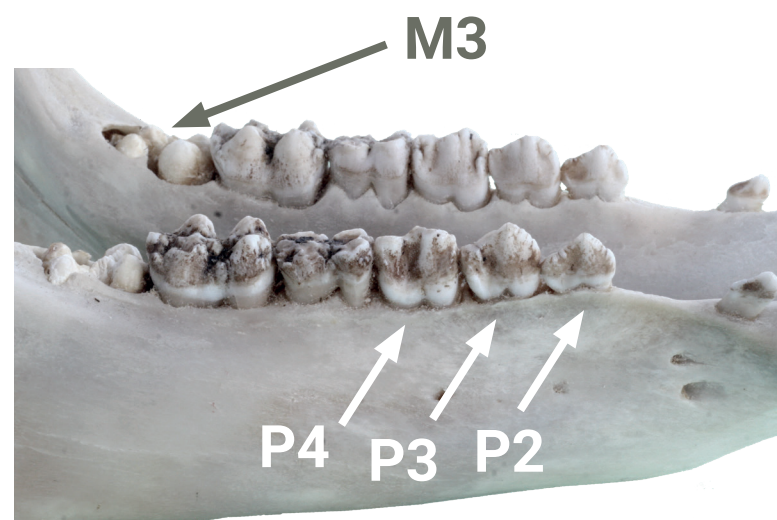
8–10 kk

Noin 8–10 kuukauden ikäisellä porsaalla M1 on kasvanut täyteen mittaansa, mutta M2 ei ole vielä puhjennut.

10–16 kk

M2 puhkeaa tyypillisesti 10–16 kuukauden iässä.

20–22 kk

20–22 kuukauden ikäisellä villisialla M3 on juuri puhjennut ja P2–P4 ovat pysyviä hampaita.

ALAPOSKIHAMPAIDEN KEHITYS

- Poskihampaista p2, p3 ja p4 ovat maitohampaita.
- Neljäs ja ensimmäinen pysyvä poskihammas M1 puhkeaa 4–6 kuukauden iässä.
- Loput maitoposkihampaat p2, p3 ja p4 vaihtuvat pysyviin noin 14–18 kuukauden iässä.
- Huomaa, että maitohammas p4 on kolmiosainen, mutta pysyvä P4 on kaksiosainen.

